

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec . . . . . 2.—20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . . . 2.—
 V upravi prejemajo mesečno . . 180
Sobotna izdaja:
 za celo leto . . . . . K 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 8.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEK

Inserati:
 Enostopna petlivrata (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
 za enkrat . . . . . po 3) v
 za dva- in večkrat . . . 25.,
 pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
Poslano:
 Enostopna petlivrata po 60 vin.
 Izdaja vsak dan, izv. omši nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga vojni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun rošne hranilnice avstrijske št. 24.757, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Zahteve avstrijskih narodov.

Pod tem naslovom pišejo »Strazhi« z Dunaja:

Sedanja ministrska kriza nam je dovolj jasno pokazala, kaj zahtevajo v sedanjem času nemške stranke od vlade. Njih zahteva je, da, predno prišeže cesar na ustavo in predno se začne redno parlamentarno delovanje, vpelje vlada nemščino kot državni jezik, odcepil Galicijo in s tem odstrani poljske poslance, uredi na Češkem narodne razmere v nemškem smislu ter vpelje za državno zbornico nov pravilnik z nemškim razpravnim jezikom. To zahtevajo nemške stranke soglasno in vse nemško časopisje jih soglasno podpira.

O zahtevah drugih avstrijskih narodov ne bomo govorili, razven o slovenskih in hrvatskih. Kaj zahtevamo mi, Slovenci in Hrvati, da vlada stori, pravo no cesar prišeže na avstrijsko ustavo in predno začne zopet državni delovati:

Član XIX. osnovnih postav o splošnih pravicah državljanov, ki določa, da so vsi narodi v državi enakopravni in da ima vsak narod nedotakljivo pravico, da brani in goji svojo narodnost in svoj jezik, mora ostati nedotaknjen, kajti trajen in močan temelj za večnarodno državo je samo stroga enakopravnost in nedotakljivost narodnih in jezikovnih pravic. To nas je dovolj naučila zgodovina one dobe, odkar imamo osnovne zakone.

3. Za skupni osrednji parlament se naj naredi nov pravilnik, toda jezikovne pravice posameznih narodnosti naj ostanejo nespremenjene.

4. Ako se vsem narodom izpolnijo njihove zahteve izvenparlamentarnim putem, dobro; ako ne, pa se za vse narodnosti brez izjeme in za vse njihove zahteve naj uporabi le parlamentarna pot.

Cesar Karel v Trstu.

(Izvirno poročilo »Slovincu«.)

Trst, 18. dec. 1916.

V soboto zvečer se je razširila po mestu in okolici radostna novica, da pride prihodnje jutro mladi cesar v Trst. V nedeljo se je v jutranjih urah odevalo mesto v praznično obleko za skromen, a dostojen sprejem. Raz oken je zavihralo v megljeni dan nebroj zastav, po ulicah so se zbirale gručice ljudi, so patrolirali vojaki in policija. Veselo pričakovanje je sijalo z obrazov ljudi, ki so hiteli proti ulicam, po katerih se je imel pripeljati mladi cesar. Že kmalu po desetih so bile ulice obdane od bregov ljudi in na Franc Jožefovem trgu (pri Piazza grande) so se zbirale sredi tisočglave množice korporacije in društva z zastavami: skavti, mestni in salezijanski oratoriji, častna stotnija vojakov dragoncev z dvema godbama. Magistrat, Lloyd in druge palače na trgu so bile sijajno okrašene. Nad mestom so krožila naša vodna letala, promet je bil ustavljen, na fronti je vladal mir.

Kljub dežju, ki je neprestano rosil, so vztrajali vsi ti tisoči kot prikopani na svojih mestih, ko so okoli ene popoldne zaplapolali robci in zastave z Lloydove palače v pozdrav cesarjevemu avtomobilu, ki se je počasi blizal z južnega kolodvora po obrežni cesti namestniški palači. Godba je zaigrala, zastave društev so se sklonele k tlom, morje ljudi se je zazibalo v neizmerni radosti, zaoril je klic iz tisoč grl: z mladeniškim, elastičnim korakom je stopalo Njegovo Veličanstvo, naš cesar in kralj, z avtomobila. Tik pred njim je stala v vrsti pred vojaškim kordonom četa dečkov salezijanskega oratorija v mor-nariški uniformi z godbo. K nji je cesar najprej stopil in z očetovsko ljubeznivostjo pobožal par od radosti žarečih otroških obrazov. Bil je nepozabljiv prizor!

Nato je cesar Karel sprejel v namestniški palači razne deputacije, med njimi prevz. škofa tržaškega dr. Karlna in dr. Vilfana kot zastopnika tržaških Slovincov. Po poklonitvi se je Njegovo Veličanstvo prikazalo v spremstvu namestnika dr. Fries-Skeneja na balkonu in med sviranjem cesarske himne pozdravljalo z radostnim, smehljajočim obrazom navdušeno tržaško občinstvo.

Po dveh je cesar Karel zapustil namestništvo. Po vseh ulicah ga je še vedno čakalo ogromno ljudstvo in ga podravljalo, ko se je počasi v odprtem avtomobilu pomikal proti openski cesti. Z Narodnega doma ga je pozdravljala vihraje velika slov. trobojnica. Ob vsej cesti so ga pričakovali z zastavami naši zvesti okoličani in prisrčni živjoklici so ga spremljali po slovenskih tleh, dokler ni stopil na dvorni vlak in se odpeljal, ko se je še zahvalil namestniku Fries-Skeneju za nad vse prisrčen sprejem, ki mu ga je priredilo naše ljudstvo.

Naš car! Tvoj obisk na naši zemlji nam je porok, da nas nikdar ne izročiš kletemu sovražniku! Slovenci ob Adriji Te ljubimo, naše sinove si odlikoval na sija-

jen, izreden način za zvestobo in junaštvo: daj nam one pravice in svobode, ki so temelj Tvojega prestola in Tvoje države, da se bomo mogli pod Tvojim žezlom narodno in kulturno razvijati!

Hrvatski sabor.

Zagreb, 19. decembra.

Prvi predlog, katerega je vložila državnopravno opozicija dne 18. t. m. in katerega nujnost je priznala tudi večina se glasi:

»Ker hrvatskemu saboru, kot predstavniku suverenega naroda hrvatskega še do danes ni dospelo neposredno od Njegovega Veličanstva kralja Karla IV. sporočilo o Njegovem nastopu na vlado, zato predlagajo podpisani, naj sklene sabor:

1. saborsko predsedništvo se poziva, da izposluje od Njegovega Veličanstva kralja posebni reskript, s katerim Njegovo Veličanstvo hrvatskemu saboru neposredno sporoča z ene strani smrt blagopokajnega kralja Njeg. Vel. Franca Josipa I., z druge strani pa svoj nastop na vlado;

2. saborsko predsedstvo mora tekom petih dni predložiti saboru poročilo o uspehu svoje akcije, da se dobi ta reskript;

3. dokler tega reskripta sabor ne dobi, naj sabor ne pretresa niti v odboru niti v plenumu zakonski načrt o indemniteti, ki ga je predložila vlada.

Z ozirom na to, ker se gre tukaj za dve največji točki hrvatskega naroda, namreč za narodno čast in njegovo pravo, da se ga pri prvem vladarskem činu svojega novega vladarja smatra in prizna za suvereni in pravno samostojni državnopravni subjekt, zato zahtevamo za ta predlog nujnost, da se pri tem predlogu glasuje po imenih.

Nujnost se je temu predlogu priznala in prišlo je do zelo živahne debate. Ban baron Škrlec govori proti temu predlogu, češ da je kralj itak nje-mu sporočil da je nastopil vlado in to je po banovem mišljenju dovolj. Seveda opozicija ni s tem zadovoljna, ker so hrvatski kralji vsak važni dogodek sporočili vedno naravnost zastopniku hrvatskega naroda, hrvatskemu saboru, ne glede na Mažare. V saboru pride vsled tega do precej burnih prizorov, ter je posl. Radić (kmečka stranka) večkrat pozvan k redu. — Popoldne govori poslanec Peršić za predlog, ki obsoja izvajanje banova. Gotovi ljudje, tako pravi posl. Peršić, ne izbirajo sredstva, da izbrišejo hrvatski karak-

ter države in narodno individualiteto. Kralj bi moral predno je kronan, obljubiti, da bo varoval pravice Hrvat-ske. Zakon pravi, da se mora prisega sestaviti in izdati v hrvatskem saboru, a ne prestaviti in poslati kakor hoče Tisza. Hrvatski narod more torej sodelovati pri kronanju samo na poseben kraljev poziv. Kraljevska prisega bi morala biti hrvatska in hrvatski škof bi jo moral sprejeti. (Posl. Radić: »A ne samo ministrant.«) Dokler nam ne zajamčijo naših pravic, tako dolgo ne sme biti nobenega, kateri bi se udeležil kronanja. Kralj Ferdinand ni l. 1618 navedel v prisegi zahtev hrv. sabora, zato je moral izdati novo diplomu. Peršić končuje: Ali naj gre s smrtjo Franca Josipa tudi naša kraljevina v grob?

Poslanec Šurmin (hrv.-srb. koalici-ja), ki je dopoldne še v imenu svoje stranke glasoval za nujnost predloga, popoldne izjavlja, da je ta predlog brezpredmeten.

Posl. Hrvoj govori proti poniževanju hrvatskega naroda. Na stotisoče ljudi je padlo, samo od zagrebskega 25. dom. pp. je padlo 70.000 ljudi.

Nato se glasuje. Za predlog opozicije je glasovalo 15 poslancev, proti pa 21.

Nato se preide k predlogu posl. Radića, kateri zahteva naj se revidira ogrsko-hrvatska nagodba in da naj se zajamči popolna enakopravnost Hrvatske z Ogrsko.

Za predlog govori ta še Franca Preneg in Peršić.

Večina in to je hrv.-srbska koalici-ja ne prizna temu predlogu nujnosti.

Konec ponedeljkove seje ob 10. uri zvečer.

Danes prične sabor z zborovanjem ob četrti na 12. dop. Prvi govori poslanec Radić, kateri utemeljuje interpelacijo, češ da je ban, ko je izrazil so-žalje, zatajil hrv. narod. Nadalje da je bil tekst vseh petih vojnih posojil ti-skan v mažarskem jeziku in končno da proglas novega kralja ni dovolj po-udaril enakopravnosti Hrvatske z Ogr-sko. Po Radićevem govoru so izvolili adresni odbor 15 članov (12 izmed hrv.-srb. koalicije in mažaronov in 3 od opo-zicije Hrvoj, Horvat in Radić) in 5 na-mestnikov (3 od večine in 2 od opozi-

LISTEK.

Slava Slovencev.

O znani knjigi »Slovenische Kriegs- und Soldatenlieder« dr. Rudolfa pl. Andrejke donajajo sedaj tudi dunajski znanstveni in leposlovni listi cele ocene; predvsem »Österreichische Rundschau« v svoji številki z dne 1. decembra 1916, zvezek 5, na strani 236 in 237. Posebno se dopade kritiku prevod Gregorčičeve »Soče«, ki ga deloma citira, potem od narodnih pesem o Lavdonu, o vojaškem bobnu in »Ena ptica pri letelu«. O prevajalcu pravi, da sicer ne prevaja vedno dobesedno, da pa skoraj vedno zadene razpoloženje in glas pesmi, to da je glavno in gotovo nemala zasluga prevajalčeva; le redkokdaj se je poizgubila kakšna važnejša slika, kak značilni izrek: vse kar je bistvenega, se je ohranilo in uspešno vpostavilo v prevodu. Tudi gre prevajalcu za okusno izbero pesmi vsa hvala.

Nadalje prinaša »Österreichische Illustrierte Zeitung« obširni referat Franca Hausbrunnerja; kritik hvali knjigo in navaja kar cele pesmi iz nje, posebno narodne. Ta list prinaša tudi 6 ilustracij Andrejkove knjige.

Slednjič nam je omeniti še strokovni vojaški list »Strenfleurs Militärblatt«, ki donaja v svoji števil. 184 z dne 16. oktobra 1916 obširno in zelo priznalo govori o prevodih dr. Andrejke. Posebno hvali prevode »Pred odhodom« in »Dekle-tovo molitev« in balado o čožotih; o našem »Napeju« pravi ta vojaški list, da je bila zelo srečna misel prevajalčeva, pripraviti slovensko narodno himno v to zbirko; od narodnih pesmi se listu dopa-dejo najbolj prevodi pesmi: »Oj ta vojaški boben«, »Rudeči so oblaki«, »Na polju že rožice cvetejo« in »V starih časih«. Na koncu pripomni kritik, da ni kmalu najti lepšega vojnega darila in lepšega spominka za hrabre boril-ce na Soči kot je ta knjiga, koji izbira je kakor pogled v slovensko narodno dušo.

Veslimo se teh glasov neodvisne du-najske kritike, ki nam kaže, kako objek-tivno in pravično upošteva veliko kultur-no središče naše avstrijske domovine vse, kar je resnično dobrega in lepega med avstrijskimi narodi raz širokega obzorja, ki ga more nuditi pač le veliko mesto, prosto malenkostnega črkolovstva in narodnostne mrznje.

Priporočamo to knjigo ravno sedaj kot najprimernejše božično darilo, posebno vojaštvu, ker, kakor pravi vojaški list, ni kmalu najti lepšega darila za naše hra-

bre borilce Primorja kot so Andrejkovi prevodi »Slovenskih bojnih in vojaških pesmi«.

Nova slovenska učna knjiga.

Zgodovina in geografija Avstro-Ogrske. Spisala c. kr. profesorja Fr. Komatar in dr. V. Šarabon. Ljubljana 1916. Cena 3 K 50 vin. Dosedaj še nismo imeli v sloven-skem jeziku znanstvene zgodovine in geo-grafije naše monarhije. Zato odpomore ta knjiga bistvenemu nedostatku. Prav bo prišla vsakemu, lahko jo rabimo tudi v šoli. Prof. Komatar obdela zgodovino precej drugače kakor je sicer navada; predvsem se ozira na kulturni razvoj; taka knjiga ima potem tudi vso drugo trajno vrednost kakor pa podobni proizvodi. To nas veseli v tej zgodovini; pa tudi neka druga stran: vendar enkrat so pregledno obdelane glavne strani naše slovenske preteklosti. Kdor ne bo imel časa prečitat Grudnovne zgodovine in bo hotel kaj izvedeti o naših pradedih, bo dobil vse potrebno v Ko-matarjevi zgodovini. — Prof. Šarabon je prevzel nalogo, ustvariti nam na podlagi raznih geografskih faktorjev zanesljivo sli-ko današnje monarhije. Njegovo delo ob-sega geografski pregled, klimatične raz-mere, človeka v vseh ozirih, gospodarski pregled itd. In sicer tako, da vidimo po-

vsod genetični razvoj. Ker so tla taka, pod-netje tako itd., mora biti tudi gospodarska slika taka. Vedno najprvo trdna podlaga, na tej gre zgradba naprej do zvršetka, eno sledi iz drugega. Glavni poudarek je gospo-darsko življenje. Pridejanih je dosti tabel, ki nas o raznih panogah bolj podrobno in-formirajo. Cena je prav nizka. Knjiga se dobi v »Katoliški Bukvarni«.

Spomni.

Spisal A. M.

Doma! Kake misli ter čustva te obvla-dujejo ob ti sladki besedi! Da, domovina, ti si biser, za katerega se prelivajo proni-cujoči potoki krvi!

Kako se le tu počuti človek prost, no-vo življenje ti zapljuje po otrpnelih udih, prost si vseh nelahkih spon, le spomini na prošle dni se ti vzbujajo v tako živih bar-vah, kakor da zopet žiješ v vrtinec smrti ter grozot! In ti spomini resni čustvi ne izginejo nikomur iz spomina, kdor jih je kdaj preživel ter prestal. Vse bi jih pove-dal, da, narisal — a kaj, ko je postala roka tako okorna ter pero preslabo.

Živ val, da, val za valom se vspenja ter pada, stok in jok se množi, vzduh po-staja moreč, ognjeni stebri gostejši, tulenje ter prasketanje vedno hujše — a vendar nisi še na cilj! Potem se vse zablesketa,

cije I. Frank in Pavelić). Na koncu se konstituira proračunski odbor. Seja se zaključila ob pol eni uri pop. Prihodnja seja v sredo.

Tisza in Hrvati.

Vsaakega mora presenetiti stališče večine v hrvatskem saboru, ki odklanja predloge Hrvoja in Radića, ki bi jih morala sprejeti, če stoji na stališču nagodbe z Ogrskom.

Zanimivo je poročilo »Pesti Hirlapa«, ki poroča: Hrvaški člani ogrskega državnega zbora — 25 po številu — so prispeli v petek v Budimpešto in so imeli klubovo sejo pod predsedstvom Ljube Babić-Gjalskega. Klubovi seji je prisostvoval tudi ban baron Skerlec.

Sklepili so zahtevati med drugim tudi to, naj se besedilo inauguralne diplome tako modificira, da se vrne v slučaju, ako izumre sedanja dinastija, pravice volitve kralja zopet Hrvatski, Slavoniji in Dalmaciji. Dalje so stavili v smislu nagodbe druge zahteve.

Tisza se je začudil, ko je videl tako številno deputacijo Hrvatov. Poudaril je, da so zahteve Hrvatov neizpolnive in protizakonite.

Ko mu je poslanec Badađ odgovoril, da ne zahtevajo Hrvati nič drugega kakor kar jim zagotavlja nagodba, je Tisza odgovoril:

Jaz ne poznam nobene skupne države, poznam pa samo eno državo in ta je Ogrska.

S stališčem vlade in regnikolarne deputacije se je strinjal samo grof Pejačević, ki je glasoval za vlado in tudi v smislu vlade govoril. Vsi drugi hrvaški poslanci so stopili v opozicijo proti vladi in bodo glasovali tudi proti izvolitvi Tisze za palatinovega namestnika, če vlada ne spremeni svojega stališča.

Vsi ti dogodki pričajo, samostojnost Hrvatske in nagodba sta samo na papirju. Da bo to hrvatske odgovorne kroge kaj izmodrilo, se nam — po zadnjem zborovanju sabora — ne obeta.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 19. decembra. Med splošnim zanimanjem za volitev palatinovega namestnika kakor tudi za nadaljno debato v tej zadevi je zbornica pričela z današnjim zasedanjem. Tisza je naročil poslancem vladne stranke, naj na napade na njegovo osebo ne odgovarjajo, da še bolj ne razdražijo opozicije. Kot prvi govornik izmed opozicije je nastopil proti Tiszi poslanec Kallay (Košutova stranka). Za njim je govoril podpredsednik Karolyjeve Stranke grof Batthyany, ki omenja, da je Tisza le na ta način mogel kandidirati za to važno mesto, ker računa na brezpogojno pokorščino v svoji stranki.

Poslanec Nemeth (vladna stranka) zavrača napade na ministrskega predsednika

prvi val je že ob cilju — vse besni, rjovi, stoče ter se vali: hura! Nato za hip skrivnostno mir in zopet vojni hrup!

Nosači ranjencev mrkega pogleda, od znoja mokri odnašajo v ozadje ranjene junake topega pogleda — ne spoznaš jih več, da ne čuješ njih imepa! To so živi spomini, vedno spojeni z usodo naših prijateljev in znancev. Ko smo začeli v juniju, da je naš Golec zasut od izstrelkov granate, se nam je vsem zazdelo, da nam je neizprosna roka zadala i nam smrten udarec — a kako smo se pozneje razveselili, ko smo zaznali, da je naš vojni kurat že zdrav! Ob grobu stotnika Petrasa je pa vsakdo plakal. Ni čuda torej, da vsakdo s skrivnostno vdanostjo stopa k grobovom junakov! Le mirno spite ter snivajte v vaši lepši sedanosti — tovariši!

Sedaj — le za trenotek, bi se rad uživel v tuje nam življenje v ozadju — a vendar le ne gre! Zatuho bobnenje topov, svetle črte žarometov te neprestano spominjajo na vse to, kar si prej doživljal. Zupljivo te vprašuje starček in mladina o vsem, kar si kdaj doživel ter prestal. Ko sem jim nekoč pravil o neki umetniški izognitvi smrti ranjenega konja, so se vsi razveselili, ponosni so bili, ko sem jim pravil o ujetih častnikih ter sovražnih topovih povsem prepričani, da je to delo njih rodni sinovi! Prilično je povzel besedo star Bošnjak ter rekel: šestere dece imam doma ter ženo, dovolj sem storil — a če mi pride v roke kak Italijan, mu ne prizaneš — tedaj so jim vzplamtele vse oči!

Živo vidim pred seboj to drago ljudstvo, vdano in poslušno in voljno prenašajoče vso težo vojne! Vse se je že uživalo v te resne čase, vse se suče le okrog vojne! — Lepi so i ti utisi iz ožje domovine in le prehitro potekajo tako kratko odmerjeni dnevi dopusta.

Od vsakega posebej bi se rad poslovil, spregovoril spodbudljivo besedo za neznano bodočnost, pozdravil vinske bi gorice, vse njive ter livade — težje bi bilo slovo, zato prihranim vse in marsikaj v lepem le spominul

in poudarja neprecenljive zasluge Tisze za ogrski narod. Če zremo danes na junaške čine naše armade, je to Tiszova zasluga.

Poslanec Justh polemizira s predgovornikom glede izjave, češ da so uspehi našega orožja zasluga Tisze. Današnja armada je ljudska armada v pravem pomenu besede, ljudstvo se je žrtvovalo, ljudstvo je zmagovalo.

V vrstah večine je toliko moč, za katere bi lahko glasovala cela zbornica. Opozicija se upira najednočnejše samo kandidaturi dveh moč, in sicer proti bivšemu ministru Lukaczu, ki je ustanovih na Ogrskem ta strašni korupcijski sistem, in proti Tiszi, ki uživa sadove sedanje korupcije na Ogrskem. — Govornik priporoča kandidaturu nadvojvode Jožefa.

Poslanec Nemeth (vladna stranka) nastopa za kandidaturu grofa Tisze in zagrozi opoziciji, da ne bo večina več trpela, da se na tak način nastopa v zbornici proti ministrskemu predsedniku.

Posl. Apponyi polemizira proti izvajanjem govornika vladne stranke in opozarja na posledice, če bo izvoljen za palatinovega namestnika Tisza. Poudarja, da je bil za to mesto kandidiran nadvojvoda Jožef še takrat, ko ni bilo o Tiszovi kandidaturi nobenega govora.

Posl. Istvan Rakovski (ljudska stranka) poudarja, da ni tudi v krogih večine nobenega navdušenja za kandidaturu ministrskega predsednika. Tisza ima v rokah moč in terorizira ljudi. Bog obvaruj, da bi se kdaj govorilo, da ni kronal kralja Karla IV. ogrski narod. To odgovornost prevzame nase ministrski predsednik, če ne umakne svoje kandidature, ki ni po volji naroda.

Zbornica nadaljuje debato, ki bo danes končana.

Seja ljubljanskega občinskega sveta

Ljubljana, 19. dec. 1916.

Vojaške zadeve.

Sejo vodi župan dr. Tavčar, ki uvodoma prečita cesarjevo brzojavko glede na sklep ljubljanskega občinskega sveta, pokloniti srebrni rog pešpolku »Cesarjevič« št. 17. Izrazi najglobljejo zahvalo občinskega sveta cesarjevi brzojavki.

Za čestitke občinskega sveta ob povišanjih so se brzojavno zahvalili maršali nadvojvoda Friderik, nadvojvoda Evgen in baron Conrad pl. Hötendorff. Generalni polkovnik Borojevič se je prisrčno zahvalil na čestitki občinskega sveta ob njegovem rojstnem dnevu.

Zvoki domovine.

Polkovnik pešpolka »Cesarjevič«, Ventour, se je zahvalil, ker je ljubljanska občina poklonila srebrni rog domačemu pešpolku št. 17.

Poveljnik domobranskega pešpolka Ljubljana št. 27 polkovnik Maretich de Klokoč je pisal ljubljanskemu županu sledeče pismo:

V imenu domobranskega pešpolka Ljubljana št. 27 se počaščam, da velečenjenemu občinskemu svetu in Vašemu Velerodju, gospod župan deželne glavnega mesta Ljubljane, ki jo vsak 27ti ljubi, izražam prisrčno zahvalo na velikodušni ustanovi srebrnega signalnega roga.

Ustanovljeni častni znak bo tvoril ponos polka; pri srebrnozlatih zvokih se ne bo spominjal vsak član polka le hrabrih činov svojega polka, marveč čutil bo tudi najhvaležnejše, da izhajajo zvoki domovine iz častnega roga. (Dobro! Dobro!)

Blagovoli naj Vaše Velerodje najtoplejšo zahvalo celega polka velečenjenemu občinskemu svetu blagohotno naznaniti. Dovolite kot predsednik velikodušnega, domoljubnega sveta izraziti moje posebno in najodkriteljše spoštovanje. (Priljubljanje.)

Župan: Dne 2. decembra 1916 je umrl naš častni meščan, vpokojeni deželni nadzornik dvorni svetnik

Francišek Levec.

Kdor je rajnega Levca poznal, je vedel, da je bil cel mož. Tudi težke udarce življenja je s ponosom nosil. Pridobil si je velikih zaslug s tem, kako je oral ledino na polju naše literature. Bil je eden tistih moč, na katerega sem bil in smo bili vsi ožji somišljeniki res ponosni. Rajnemu Levcu bo ostal tudi v narodu slovenskem, dokler bo obstojal, hvaležen spomin.

Smrt dela v Ljubljani precej precizno. Umrl je dvorni svetnik

Francišek Hubad.

Bil je izvrsten šolnik, ponižen; eden tistih ljudi, ki ni imel nobenega sovražnika.

Danes na smo pokopali primarija

dr. Emila Bocka.

V naših krogih ni bil sicer znan, a bil je mož, ki je po vsej deželi kot zdravnik slovel. S svojo kliniko je bil dobitnik cele dežele; sijajno jo je vodil. Ljubljani je bil velik dobitnik naših ubogih.

Druge predsedstvena naznanila.

Obveljajo sledeči županovi nasveti: Za božič naj se da revežem 2000 K. Dnev,

zavetiščem se nakaže 15.000 kron. »Kälteschutz« na Dunaju je poslal župan 200 K. Revnim dijakom I. gimnazije se daruje 500, II. gimnazije pa 200 K.

Nadomestna volitev v deželni šolski svet. Župan: Občinski svetnik dr. Novak se je odpovedal mestu v deželnem šolskem svetu. Odrejam novo volitev. Prijeten ta poklic ni, ker mora biti v tej korporaciji naš zastopnik vedno v manjšini. Predlagam, naj se izrazi g. dr. Novaku zahvalo in priznanje na njegovem delu v dež. šolskem svetu (Se sprejme.) V deželni šolski svet je bil izvoljen dr. posl. dr. Vladimir Ravnihar.

Cene mestnih stavbišč

na prostoru nekdanjega c. in kr. vojnega oskrbovališča se na predlog poroč. dr. Trillerja za 20%; za posebno ugodna stavbišča pa še višje.

Poleg topničarske vojašnice

je kupila mestna občina za 15.900 kron parcelo. Porabila se bo za kopanje gramoza in za povečanje topničarske vojašnice.

Za nakup Oroslava Dolenca

posesti v Prečni ulici št. 4 zahteva Dolenc 60.000 kron. Na predlog finančnega odseka se mu ponudi 55.000 kron, kar obvelja.

Josipini Jenkovi

se odpiše ostalih 400 kron, če plača 300 K na račun parcele št. 30/1 kat. obč. Gradišče ob Hilsnerjevi ulici.

Počitniško dnevno zavetišče

Odobri se končni obračun stroškov počitniškega dnevnega zavetišča.

Krojaški zadrugi

se do preklica zvišajo cene za izdelovanje službenih oblek za mestne uslužbenke za 20% sedanjih povišanih cen.

Prosto kurjavo

se dovoli šolskemu slugi Martinu Svete in vsem drugim šolskim slugam. Dobili bodo 2 kub. metra drv in 20 stotov premoga na leto.

Zvišanje cen električnega toka.

Gospod Ciuha je obširno poročal, da je trboveljska družba podražila premog in da se bodo zvišale vozne južne železnice. 50.000 do 54.000 kron bodo zato dohodki mestne elektrarne padli. Nasvetoval je, naj se poviša cena toka za 1 hektovatsko uro za 1 vin. pri razsvetljavi, pri motorjih pa za 1/2 vin. Znesel bi to 42.000 kron. Elek-troštevem naj se pa pristojbina zaokroži na zgoraj na 1, 150, 2, 3 in na 4 krone. Skupno bi to znašalo 48.000 kron. Glede na vojaštvo se bodo dogovorili o primernem povišku električnega toka. Nasvetu g. Ciuha je občinski svet pritrdil.

Mestna zastavljalnica.

Odobrita se računski sklep in bilanca mestne zastavljalnice za leto 1915/16. Končno se odobri proračun mestne zastavljalnice za leto 1916/17, ki izkazuje 1210 kron prebitka.

Pristojbine za uporabo ledenice.

se na podžupanov predlog zvišajo mesarjem na 50, odnosno 30 kron; za meso v čebrih pa od 4 na 8, oziroma od 8 na 16 kron. Obrnila se bode občina tudi na vojaško oblast glede na dobavo ledu, da nekaj prispeva.

Na dr. Trillerjev predlog se zvišajo hlapcem v klavnici plače od 3 na 4 krone.

V. vojnega posojila

podpiše (poročevalec dr. Triller) ljubljanska občina 150.000 K.

Prošnja Marije Turk

za izbris bremena na njeni posesti v Sv. Petra predmestju, da ne sme imeti skladišča kislega zelja, se odkloni.

V stavbni odsek

sta bila izvoljena na predlog poročevalca obč. svet. dr. Novaka občinska svetnika Dimnik in Likozar, ker sta odstopila obč. svet. Pavšek in Bučar iz njega.

Upravni odbor za mestne vožnje

se bo na predlog poročevalca obč. svet. dr. Novaka ustanovil. Po zaslugi stavbne-g vodje M. Prelovška je ta institucija zelo napredovala. Upravni odbor za mestne vožnje bo štel pet članov. Volil se bo po ključu.

V upravni odbor za mestne vožnje je odposlal klub občinskih svetnikov S. L. S. svojega načelnika Ivana Kregarja, narodno-napredna stranka dr. Trillerja, Nemci ravnatelja Pammerja.

Ustanovitev grelnic v Ljubljani.

Občinski svetovalec Štefe pravi, da se je v aprovizacijskem odseku reklo, naj bi občinski svet se izjavil za ustanovitev grelnic. Taka socialna naprava je posebno sedaj potrebna, ker bo revnim slojem nedostajalo kuriva. Dr. Tavčar: Sem za to, tudi občinski svet upam, nima nič proti temu, stvar naj torej uredi aprovizacijski odsek. (Priljubljanje.)

Ljubljanska električna železnica.

Občinski svetnik Štefe pravi, da je sedaj posebno velika gneča v vozovih električne železnice južni kolodvor garnizijska bolnica. Često ni mogoče niti izstopiti niti

vstopiti. Tu naj se enkrat odločno zahteva od električne železnice, da da na razpolago vsaj priklopne vozove, da vozita vsaj dva voza zapored. (Dr. Novak: Zahteva je upravičena! Kregar: Vozovi so polovico premajhni! Razni klici, ki grajajo preskopo upravo električne železnice.) Obratno vodstvo je magistratu poročalo, da ne more vpeljati 5 minutnega obrata, ker nima osebja. To tudi ni res, samo električni železnici se že 78 kron plače za osebo previsoko zdi, v remizi stoji cela vrsta praznih voz. G. župan naj odločno in s primernimi sredstvi nastopi, da se odpomore tem razmeram. Župan dr. Tavčar: Ustregel bom tej želji in odposlal takoj jutri dopis.

Obč. svetnik Likozar želi, naj bi se uredila vožnja električne železnice na dolensko stran.

Tajna seja.

Imenovani so: praktikant Ivan Tavčar za pisarniškega asistenta. Za pisarniškega asistenta je imenovan praktikant Brglez, za pisarniškega praktikanca pa Karol Mohorč in Alb. Derganc z prvem onega meseca, ko bosta prosta vojaške službe. — Za stavb. asistenta je imenovan Ferdinand Accetto.

Cesar Franc Jožefove jubilejne ustanove dobe letos po 100 K: Urbančič Janez, Burger Ferdinand, Jazbar Jakob, Jerin Valentin, Franc Kasch, Anton Koleša, Ivan Kristan, Janez Krašovec, Marija Krašovec, Avgust Mate, Pavla Mrak, Martin Podkrajnik, Josip Poženel, Anton Saladin, Franc Sitar, Bertram Schmelcer, Ana Terdan, Josip Turk, Franciška Wildman, Josipina Žagar.

Cesar Franc Jožefovo ustanovo za realce je dobil Bog. Vrhunc. — Ivan Štefančič je imenovan stalnim krujačem s 1. jan. Ne odobri se prošnje Uršule Klančič za prenos koncesije za kuhanje čaja.

Podžupan dr. Triller je končno voščil »vsej Ljubljani mirno novo leto!«

Pošne vesti.

— Seznam vojnopoštinih uradov, pripuščenih k prometu z blagovnimi vzorci: 11, 14, 19 19/II, 20, 20/V, 23, 24, 26, 30, 37, 51, 53, 55, 76, 77, 79, 85, 88, 90, 91, 95, 102, 103, 105, 107, 109, 111, 117, 117/II, 117/III, 138, 145, 147, 148, 150, 155, 166, 167, 171, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 188, 192, 193, 195, 195/II, 195/III, 196, 197, 198, 199, 203, 205, 207, 208, 209, 212, 218, 220, 221, 222, 223, 224, 226, 227, 230, 232, 239, 240, 243, 244, 245, 246, 250, 253, 255, 256, 258, 259, 262, 268, 269, 272, 274, 275, 276, 277, 279, 280, 282, 284, 285, 287, 288, 289, 291, 292, 294, 295, 296, 297, 298, 302, 303, 304, 306, 307, 312, 316, 324, 332, 333, 335, 337, 339, 340, 343, 350, 354, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 364, 369, 370, 372, 373, 374, 375, 376, 378, 380, 381, 382, 383, 385, 386, 388, 388/II, 388/III, 389, 390, 391, 392, 393, 395, 398, 399, 401, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 412, 418, 420, 421, 423, 426, 428, 431, 432, 440, 444, 444/II, 444/III, 508, 510, 511, 512, 514, 516, 517, 600, 602, 605, 607, 608, 611, 612, 613, 630. — Razpošiljanje blagovnih vzorcev je dovoljeno pod obstoječimi pogoji v bodoče na vojnopoštne urade in etap. pošne urade s številko, ki so označeni v gornjem seznamu. Vsi drugi vojnopoštini uradi in etapni pošni uradi s številko, ki niso navedeni v tem seznamu, so zaprti za promet z blagovnimi vzorci. Na c. in kr. etapne pošne urade s krajevno označbo se smejo pošiljati blagovni vzorci brez izpremembe v dosedanjem obsegu.

Mirovni glasovi.

O miru se bodo pogajanja nadaljevala.

»Politiken« piše: Če se bo tudi nadaljeval krvavi spor na bojiščih, ako se tudi izkaže, da je nemogoče uvesti naravnost mirovna pogajanja, s tem še ni nikakor rečeno, da bi se mirovna pogajanja ustavila. Angleški listi opozarjajo na odprti izhod, da naj vsaka skupina velesil naznaniti svoje mirovne pogoje in da naj slede predlogu protipredlogi. Tako bi se neposredno izmenjavale misli, in bi se sovražniki na ta način zblizali.

Lord Loreburne proti nadaljevanju vojske.

Prejšnji angleški pravosodni minister lord Loreburne je po poročilih iz Haaga izjavil: Za Anglijo je popolnoma brez pomena, da žrtvuje svoje moč, svojo trgovino, svoje ladje in svoje celo blagostanje še dalje za to, da bi zagotovili Rusom Dardanele, Rumunom Brašovo in Italijanom Trst. Tudi ugledni tednik »Nation« zelo obžaluje, ker javnost odklanja mirovno ponudbo osrednjih velesil.

Sodba Loyda Georgeja?

»Neue Züricher Ztg.« izvaja: Vedno verjetnejše postaja, da bo Lloyd George pred vsem delal na to, da se objavijo nemški mirovni pogoji. Dogodki v dumi, kjer se odklonijo mirovno ponudbo, niso pretirane važnosti; ker je

merodajno edino le stališče, ki ga zavzema Lloyd George.

Italija za proučitev predlogov.
Ženeva, 19. decembra. »Tribuna« piše — očitno z dovoljcnjem Sonnina — da Italija nikakor ne bo po Briandovem zgledu že vnaprej zavzela odklonilnega stališča, marveč bo vsak pozitiven predlog brez vseh strasti mirno proučila.

Belgija in mirovna ponudba.
Berlin, 19. decembra. »Agence Havas« poroča: Belgijska vlada je imela pod predsedstvom Proquille sejo, da zavzame stališče napram nemškemu predlogu. Splošno so bili mnenja, da se more na mir misliti še le tedaj, če ga bo narekovala ententa.

Sonnino o mirovni noti.
Curih, 19. dec. (K. u.) Italijanski zunanji minister je podal včeraj v zbornici sledečo izjavo:

Večina predlogov glede note sovražnih držav o otvoritvi mirovnih pogajanj, izhaja iz stališča, da ima vlada v rokah gotove temeljne predloge, na podlagi katerih naj se vodijo ta pogajanja.

Kakor sem že zadnjič omenil, ne odgovarja ta podmena resnici. V noti štirih sovražnih držav ni nobenih podatkov o pogojih ali kaki gotovi podlagi za pogajanja.

Od raznih strani se ponavlja s skrivnostnim obrazom, da ta ali oni, ki ima zveze z diplomatičnimi krogi, ali ki pozna bratranca kake osebe, ki občeje z Vatikanom, ali kak drugi »dobro poučen« politik, trdi, da so mirovni pogoji že znani in izročeni.

Eden namiguje na Trident, drugi na neodvisno in nedotakljivo Belgijo, tretji na Alzacijo in Loreno, četrti zopet na Trst ali Poljsko, Litavsko, ali mogoče celo na balkansko zvezo.

Ponavljam, da ni kraljevi vladi absolutno ničesar znanega o kakih podrobnih mirovnih pogojih. Vlada ima v rokah samo suho noto sovražnih držav, katero sem v zbornici že prečital.

Curih, 19. dec. (K. u.) V italijanski zbornici je izjavil zunanji minister Sonnino med drugim: Iz upravičenih razlogov ne morem ničesar sporočiti o besedilu odgovora, ki ga bomo dali na korak štirih sovražnih sil in ki bo objavljen, kaor hitro bo dogovorjen. Vsi želimo miru, trajnega miru, razumemo pa pod tem ureditev razmer, kojih trajnost ne zavisi od trdnosti, s katero se kujejo verige za narod, ki naj bi se podjarmil, marveč od pravičnega ravnotežja, s tem, da se upostavi spoštovanje narodnostnega načela, narodna pravica, kakor tudi pravice človečanstva in omike. — Zbornica je izrekla vladi zaupnico s 352 proti 41 glasovom.

Srbija noče miru.

Stockholm, 19. decembra. »Slovanski Jug« piše, očitno inspiriran od srbskega ministrskega predsednika: Mirovni ponudbi sovražnika Srbi toliko časa ne morejo pritrditi, dokler bodo trdi čevlji sovražnika teptali domačo zemljo. Srbija noče miru iz rok svojih sovražnikov. Iz lastne moči in z močnimi armadami svojih zaveznikov hoče ustanoviti veliko, svobodno Srbijo, katere meje bodo obsegale Hrvatsko, Slavonijo in Dalmacijo. Srbija bi bila prva, ki bi z veseljem pozdravila pravi mir. Vemo pa, da sedaj od osrednjih sil ponudeni mir ne bo priznal Srbije izza leta 1913.

Ven z londonskim dogovorom!

Dunajska »Information« poroča od diplomatske strani glede na mirovno ponudbo med drugim sledeče: Za mir bi bilo neizmerne važnosti, če bi mirovne stranke v sovražnih parlamentih neizprosnno zahtevale popolno jasnost o vsebini londonskega dogovora. Mi smo trdno prepričani, da bi objava avtentične vsebine istega bila istovetna s pravim odgovorom entente na našo mirovno ponudbo. Zato ven z londonskim dogovorom. Mi hočemo natančno poznati njegovo vsebino! Ententa naj nam kot odgovor na našo mirovno ponudbo sporoči svoje vojne cilje, ki so določeni v londonskem tajnem dogovoru! To moramo zahtevati!

Cesarjevo kronanje.

Budimpešta, 19. decembra. (K. u.) Glavno mesto dela obsežne priprave za sprejem cesarja in cesarice, ki bosta 27. t. m. prišla v Budimpešto h kronanju.

Dr. Spitzmüllerjev kabinet.

Dunaj, 19. dec. Glede ministrstva za poljedelstvo prihaja v poštev grof Oto Serenyi. Kandidat za notranjega ministra baron Handel se je mudil v Pragi, kjer se je razgovarjal z namestnikom in bivšim poslanikom v Bukareštu, grofom Czerninom. V parlamentarnih krogih se imenuje za kandidata po dr. Spitzmüllerju za mi-

nistrskega predsednika razven Hohenlohe-ta tudi grof Czernin.

»Reichspost« poroča, da bo v teh dneh prišlo do nesporazumljenja med Čehi in med češkim konservativnim veleposestvom.

Dr. Spitzmüller ni za poostreitev cenzure.

Budimpešta, 19. dec. Ministrski predsednik Spitzmüller je izjavil dopisniku nekega ogrskega lista, da ni za poostreitev cenzure in da bo tudi zborovalni zakon izvajal z večjo naklonjenostjo.

Pogajanja za novo vlado.

Dunaj, 19. decembra. (K. u.) Pogajanja o sestavi novega kabineta se, ozirajoč se na splošno politični položaj, nadaljujejo.

Neizpremenjen položaj na italijanskem bojišču.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.
Dunaj, 19. decembra. Uradno: Neizpremenjeno.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Italijansko uradno poročilo.

18. decembra. Na tridentinski bojni črti je sovražno topništvo močnejše streljalo pri Pasubio in na Asiškisi visoki planoti. Naše topništvo je zaviralo običajna sovražna premikanja na visokem Asiču. Na Krasu je neki naš oddelek s presenetljivim napadom zasedel neki vrh južno Hudega loga.

Armada v Dobrudži se bliža izlivu Donave.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.
Dunaj, 19. decembra. Uradno:

Bojna skupina maršala plem. Mackensena.

Na vzhodnem Vlatkem se položaj splošno ni izpremenil. V zadnjih dveh dneh smo ujeli približno 1000 mož in zaplenili veliko vozil.

Bojna črta generalnega polkovnika nadvojvoda Jožefa.

V odseku Mesticanestia sta se v našem obrambnem ognju zrušila dva napada pehote, izvedena po močni pripravi s topovi.

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Sovražno topništvo je pričelo mestoma močnejše streljati.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 19. decembra. Veliki glavni stan:

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Južno od Naroškega jezera in južno od železnice Tarnopol—Zlocow se je od časa do časa pomnožilo delovanje topništva.

Bojna črta generalnega polkovnika nadvojvoda Jožefa.

Na Gutim Tomnatecu v gozdnih Karpatih smo odbili ruske patrulje, ob cesti v Valeputno pa napade ruskega bataljona.

Bojna skupina maršala p. l. Mackensena.

V delnih bojih zadnjih dveh dni smo ujeli nad 1000 Rusov in Rumunov ter zaplenili veliko voz, naloženih s pratežem.

V severni Dobrudži je sovražnik nadaljeval svoje umikanje preko dveh utrjenih postojank v smeri proti severu. Armada prodira proti spodnji Donavi.

Prvi generalni kvartirni mojster

Rusko uradno poročilo.

16. decembra. Zahodno bojišče. Vzhodno vasi Koniuchy se je bil včeraj boj za neki jarek naše prednje postojanke, ki so jo bili zasedli Nemci, do 7. zvečer. Jarek je menjal štirikrat svojega lastnika; končno je ostal južni del sovražniku. Male sovražne oddelke, ki so se bližali naši postojanki pri Jezepolju, je prepodil naš ogenj v njih izhodne jarke. V gozdnih Karpatih so se bližale močne sovražne patrulje našim jarkom pri Rafajlovu; obstreljevale so naše čete, a pregnal jih je ogenj naših straž, naše poizvedovalne čete so jih pa preganjale.

Rumunsko bojišče. Odbili smo sovražni sunek v dolini Oituz ob meji Moldave.

Naše ladje so obstreljevale dne 13. decembra uspešno pristanišče Balčik, da zrušijo mlino, ki meljejo moko bolgarski armadi. Obrežne baterije so nas brez uspešno obstreljevale; napadli so nas tudi z letali in s podmorskim čolnom.

Opravičba rumunskega generalnega štaba.

Berlin. »Lokalanzeiger« brzojavljajo iz Stockholma: Rumunski gene-

ralni štab objavlja v »Independance Roumaine«: Z vseh strani grajajo rumunsko vojno vodstvo, češ da ni bilo dovolj pripravljeno in da je napačno presojalo sovražne načrte. Temu nasproti se pripiše. Nemški uspehi temelje na osredotočenju težkih topov in z ozirom na premoč letalcev. Rumunija ni mogla zato pravočasno doznati, kje se je zbiral sovražnik.

Izraba rumunskega plena.

Kakor poročajo nemški listi, so poškodbe tehničnih naprav na rumunskem petrolejskem ozemlju le male. Lahko so takoj pričeli z delom. Domačini radi delajo. Težave pa bodo s prevozom petroleja.

Rusko plemstvo proti vladi.

»Täglicher Rundschau« brzojavljajo iz Stockholma: Na 12. plemiškem kongresu v Petrogradu je knez Kurakin zavzel glede na izjavo vlade tisto stališče, ki sta ga zavzela duma in državni svet. Kongres je dalje z ozirom na nevarnost, v kateri se nahaja domovina, pismeno opozoril, da je nujno potrebno izpremeniti notranji vladni kurz, da se vedno večja nezadovoljnost v državi pomiri. Razprava v državnem svetu je tudi dokazala, da je vlada popolnoma osamljena. Sprejel se je tudi predlog Moeller-Sakomelski, ki se naslanja na izjavo dume in odreka vladi vsako podporo, če bo zasledovala svojo dosedanje politiko.

Kabinet Miljukov na Ruskem?

Bern, 19. decembra. »Intelligenz-Blatt« piše: Tu se vzdržuje vest, da se bo rusko ministristvo vnovič izpremenilo. Na čelo bodo stopili novi možje po načinu Lloyda Georgesa in Brianda. Nastopilo bo ministristvo Miljukov, ker je bil Trepov v dumi tako neprijazno sprejet. (Ta vest v tej obliki ni posebno verjetna. Op. ur.)

Zemstva v Sibiriji.

Petrograd, 19. decembra. (K. u.) Ministrski svet bo predložil dumi zakonski načrt, da se uvede uprava zemstva v provincah zahodne Sibirije, in sicer v Tomsku, Tobolsku in Altaju. Istočasno je vlada pričela pripravljati zakonski načrt za vpeljavo zemstev v vzhodni Sibiriji.

Boji v Macedoniji.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 19. decembra. Veliki glavni stan:

Ob Strumi patroljska podjetja, ki so se za bolgarske in turške čete ugodno končala.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Francosko balkansko poročilo.

18. decembra. Trajna megla na macedonskem pozorišču. Nobenega važnega dogodka.

Zaporno povelje proti Venizelu.

London, 18. decembra. (K. u.) Reuter javlja iz Aten:

Vlada kralja Konstantina je izdala zaporno povelje proti Venizelu radi veleizdaje.

Zasledovanje Venizelistov.

Ženeva, 19. decembra. »L'Information« poroča, da traja strogost atenske vlade proti Venizelistom dalje. Ravnatelj političnega oddelka v zunanjem ministristvu, Keradja, je bil odpuščen, ker ga sumijo, da je pristaš Venizela.

Poveljnik venizelističkih čet.

Geni, 19. decembra. »Journal« poroča, da je poveljstvo nad venizelističkimi četami, ki se bore proti osrednjim velesilam, prevzel francoski general Denin.

Sarrail ne zaupa.

Ženeva, 19. decembra. »L'Information« poroča, da general Sarrail prav nič ne zaupa popustljivosti kralja Konstantina. Izrazil se je, da je različno obljubiti in držati obljubo.

Lambros pravi, da vsled pomanjkanja železniških voz pred enim mesecem ne bodo mogli prepeljati čet s severa na jug.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 19. decembra. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Rupreta.

Na obeh bregovih Somme so topovi in metalci min nekaj časa živahnije delovali. Severozapadno in severno od Reimsa smo francoske oddelke, ki so po močni artiljerijski pripravi napadli naše jarke, poglani nazaj.

Bojna črta nemškega cesarjeviča.

Popoldne je na vzhodnem bregu More streljanje bilo močnejše. Francozi so napadli gozd Fgsses. Po boju moža z možem

je ostala v njihovih rokah pristava Chambrettes, ki leži pred našo postojanko. Drugod so bili povsod odbiti.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Francosko uradno poročilo.

17. decembra ob 3. uri popoldne. V Champagni smo brez truda odbili nemški poizvedovalni oddelek, ki je skušal vzeti malo postojanko zahodno od ceste v Navarin. Z desnega brega Moze se poroča samo o nekaterih patroljskih spopadih pri kraju Beconvaux. V odseku St. Mihiel se je v našem ognju izjalovil nemški napadni poizkus proti francoskim jarkom pri Chevcourt.

Na obeh delih bojne črte je bilo ponoči mirno.

Ob 11. uri ponoči. Na desnem bregu Moze je sovražna artiljerija obstreljevala naše nove črte od Vacherauvilla do kraja Beconvaux, posebno v odseku Chambrettes. Naša artiljerija je uspešno odgovarjala. Na ostali bojni črti topovski boj.

Francosko uradno poročilo.

18. decembra ob 3. uri popoldne. Južno Somme smo z ročnimi granatami odbili sovražni oddelek, ki se je bližal francoskim črtam južnovzhodno Bernija. Nemci so po obstreljevanju s topovi na desnem bregu Moze, o katerem se je poročalo včeraj, zvečer izvedli besen protinapad na nove francoske postojanke; posrečilo se jim je, da so se ustalili le na eni sami točki pristave Chambrette; neposredna okolica pristave je še vedno po Francozih zasedena. Število ujetnikov, ki so jih do zdaj presteli Francozi od 15. t. m., znaša zdaj 11 tisoč 387 mož, med njimi 284 častnikov. Zaplenjeno, oziroma uničeno blago obsega 115 topov, 44 metalcev min in 107 strojnih pušk. Sicer je bilo drugod ponoči vse mirno.

18. decembra ob 11. uri ponoči. Južno Somme so na obeh straneh precej živahno streljali s topovi v odseku La Maissonette. Z ročnimi granatami smo zjutraj okoli 4. ure prepodili sovražni oddelek, ki je poizkušal presenetljiv napad na jarke južno Fresnesa.

Na desnem bregu Moze so naše čete v živahnem boju prepodile sovražnika iz pristave Chambrette, ko smo jo zopet popolnoma zasedli; zaplenili smo tam dve strojni puški.

Obstreljevanje v odmorih na ostali bojni črti.

Na Alt Thann je vrgel neki sovražni letalec pet bomb; škode ni noben povzročil.

Angleško uradno poročilo.

18. decembra popoldne. Sinoči smo presenetljivo napadli sovražne strelske jarke južno Armentieresa. Nekaj mož smo ujeli in več sovražnikov usmrtili. V dolini Ancre in pri Loosu se je streljalo; sicer se od tam ni nič poročalo.

Angleške izgube.

London, 19. decembra. Od 11. do 14. t. m. znašajo izgube 153 častnikov (56 padlo) in 9830 mož.

Vojna služba na Irskem.

Berlinski »Lokalanzeiger« poroča iz Haaga: Stranka irskih protestantov je pozvala vse Irce, naj vstopijo v angleško armado, da hitro izpopolnijo vrzeli, ki so nastale v armadi. Če žele Irce enake pravice s škoti in z Angleži, morajo sprejeti tudi njih dolžnosti.

Velika nesreča italijanske vojne mornarice.

Italijanska ladja zadela na mino. — Vrhovni poveljnik italijanskih čet v Albaniji utonil.

Frankobrod n. M., 19. dec. (Kor. ur.) »Frankfurter Zeitung« poroča iz Lugana: Neka ladja, katere istovetnost še ni znana, je zadela 13. decembra na Jadranskem morju na mino in se potopila z vsem moštvom. Utonil je ob tej priliki tudi generalni poročnik Oreste Bandini, vrhovni poveljnik italijanske vojske v Albaniji.

Dnevne novice.

+ **Priprave za kronanje na Ogrskem.** Kraljica Cita je danes 20. t. m. na Dvoru v Budimpešti sprejela odpustništvo gospe ogrskega visokega plemstva, ki so ji izročile obleko, ki jo bo nosila ob kronanju. Gospe so ob tej priliki ponudile tudi cesarjeviču Francu Jožefu gala obleko ob kronanju. Kralj Karel odločno želi, da bi se cesarjevič udeležil kronanja v ogrski narodni gala obleki. Načrt za cesarjevičevo obleko je izdelal znani ogrski silkar, član magnatske zbornice, pl. Benčzur.

+ **Naši župani in V. vojno posojilo.** G. Jožef Perme, župan iz Ponove vasi, je priglasil pri Kranjski deželni banki v Ljubljani za 28 občanov skupno K 34.400 V. vojnega posojila.

+ **Za škoflško mesto v Djakovu** so trije kandidati, in sicer: Senjski škof Marušić, posvečeni zagrebški škof Premuš

in frančiškanski provincijal v Zagrebu o. Rafael Radič.

+ **Novi predsednik okrožnega sodišča v Mariboru.** Cesar je dne 10. t. m. imenoval višjega deželno sodnega svetovaleca dr. Franca Kočevarja pl. Koudenhaima za predsednika okrožnega sodišča v Mariboru.

+ **Cesarski svetniki južne železnice.** Cesar je z Najvišjim odlokom z dne 14. decembra v priznanje zaslug med vojsko najmilostneje podelil naslov cesarskega svetnika s pregledom pristojbine nadzornikom južne železnice: Hermanu Vauder, Edvardu Barenji, Gustavu pl. Veriaulauffy, Maksu Dolezalek, Antonu Dolinšek, Gustavu Heschl, Ernestu Mauthner, Alfredu Nedvied, Karlu Schodl, Ignaciju Šega, Ljudoviku Soukop in Antonu Zinner.

+ **Grof Tisza** je prišel dne 18. t. m. ob pol 8. zjutraj iz Budimpešte na Dunaj; ob 11. uri 25 minut ponoči se je vrnil nazaj v Budimpešto.

+ **Odlikovanja.** Posebno Najvišje pohvalno priznanje je dobil generalni polkovnik Herman Kövess pl. Kövesshaza. — Veliki križ Leopoldovega reda z vojno dekoracijo je dobil general Adolf baron Rhemen pl. Barenfeld, vojaški generalni guverner v Srbiji. — Najvišje pohvalno priznanje so dobili: nadporočnik-avditor Stanko Jenčič in poročnik 7. pp. Oton Košak, črnovojski nadporočnik Josip Planinec, major 5. pp. Ivan Kovačič in nadporočnik Josip Poznik pri okraj. pov. v Šabcu.

+ **Naši junaki.** Meseca novembra t. l. so umrli na bojišču sledeči 17. t. Demšar Peter iz Zminca, umrl na srčni oslabelosti 10. novembra. Tomič Marko iz Markovič-polje (okraj Brčka), padel zadet v glavo 11. novembra. Jelenc Lovrenc iz Mošenj, umrl vsled epileptičnih krčev 18. nov. Schulteis Karol iz Wilfersdorf (Nižje Avstrijsko), umrl vsled srčne slabosti 20. nov. Pintar Franc iz Spodnjih Gorij, padel zadet v trebuh 22. nov. Kesinovič Ivo iz Dobravne (okraj Brčka v Bosni), padel 22. nov. Iz prejšnjih časov ugotovljena je bila smrt naslednjih: Iskra Franc iz Jelšan, padel pri Oslavju 11. nov. Strmole Ignacij iz Št. Jurij pri Litiji, padel pri Oslavju 22. nov. Sedlar Franc iz Britofa pri Kranju, padel pri Oslavju 23. nov. Novak Luka iz Tacna pod Šmarno goro, padel pri Miškovu 4. sept. 1915. Lipar Blaž iz Šmarce, padel pri Vermiljanu 21. okt. 1915. Fujan Josip iz Polja pri Kamniku, padel pri Vermiljanu 23. okt. 1915. Piskar Josip iz Motnika, padel na Sertu 4. sept. 1915. Poročnik Kozma Andor iz komitata Frabolcs na Ogrskem, padel pri Dzuiniacu v Galiciji 13. sept. 1915.

+ **Odlikovani Slovenci pri 19. brigadni topniškem poveljstvu.** Železni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil četovodja Karol Jenčič, Trg Loka, Zidan most. Zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili: Andrej Mikuz, Črni vrh, Idrija; Valentin Goldnik, Kv. Mihael nad Mozirjem; Florijan Novak, Kalobje, Štajersko; Janez Ribič, Maribor; Jakob Pernek, Ptuj; Franc Keber, Medana. Obenem žele svojim ljubim domačim, prijateljem in znancem vesele božične praznike, srečno novo leto in skorajšno veselo svidenje v ljubi slovenski domovini.

+ **Prebiranja na Ogrskem.** »Fremdenblatt« poroča iz Budimpešte: Budimpeštanski magistrat je odredil zopetni popis črnovojnikov letnikov 1892 do 1898. Priglasiti se morajo tako ogrski kakor tudi avstrijski državljani in tisti črnovojniki, ki so v Bosno ali Hercegovino pristojni, kateri pri dosedanjih prebiranjih niso bili sposobni ali ki so bili radi nesposobnosti odpuščeni iz aktivne vojaške službe. Dalje se je odredilo, da se popišejo črnovojniki letnikov 1865—1898, ki dozdaj še niso prišli k prebiranju. Ti črnovojniki bodo imeli naknadna prebiranja od 8. do 20. januarja. Oproščenci letnikov 1892 do 1898 bodo morali do 31. decembra t. l. dokazati pravno upravičenost svoje oprostitve.

+ **Novo poslopje tehnike bodo zgradili na Dunaju.** Skupina tvorničarjev je izjavila, da za novo zgradbo 2 milijona kron, stavbišče vredno 600 tisoč kron bo darovala dunajska mestna občina. Poslopje bodo zidali za aspanškim kolodvorom.

+ **Učiteljske izpremembe.** Namesto obojelega nadučitelja Friderika Pehani bo začasno vodil ljudsko šolo v Trebnjem def. učitelj Gustav Spetzler; prov. učiteljica Gizela Ušeničnik je predstavljena nazaj na ljudsko šolo v Mengšu, suplentinja Helena Fischer je imenovana za prov. učiteljico v Stranjah ter bo začasno tudi vodila šolo. Namesto vpoklicanega nadučitelja Franca Rojina bo vodila začasno štirirazrednico v šmartnem def. učiteljica Marija pl. Kleinmayr; bivša prov. učiteljica v Radomljah Angela Nerima bo suplirala namesto vpoklicanega nadučitelja v Stranjah Maksa Koman; prov. učitelj Franc Rant v št. Petru na Krasu je imenovan za prov. učitelja pri Sv. Petru v Ljubljani. Začasno je vpoko-

jena učiteljica Antonija Vohinc-Mikota v Cerkljah.

+ **Zaplenjeno je premoženje bivšemu odvetniku dr. Milanu Sršiču,** ki je prišel v rusko ujetništvo in je vstopil v sovražnikovo službo. Njegovo premoženje v vrednosti okoli 150.000 kron je zaplenjeno v korist bosensko hercegovskega erarja.

+ **20vinarski nikelnasti novci** so z dnem 31. decembra vzeti iz prometa. Do katerega dne jih bodo sprejemali državni uradi in do katerega dne ga morajo sprejemati zasebniki? Enako velja menda za pretrgane bankovce po 2 K. — Prosimo uradnega obvestila.

+ **Živnorejcem v pomerju ljubljanske občine in v bližini okolice Ljubljane.** Živnorejci iz ljubljanskega pomerja, to je v Črni vasi, Šiška in Ljubljane same ter iz bližnjih vasi in iz najbližnjih okoliških vasi lahko pripeljejo svojo živino, ki bi jo radi prodali, dne 23. decembra t. l. dopoldne ob 9. uri na Zeleni hrib pri dolenskem kolodvoru kjer bo Kranjsko deželno mesto za dobavo klavne živine to živino brez vsakega posredovanja zaupnikov prevzemalo.

+ **Umrl je v Framu pri Mariboru** posestnik umetnega mlina Mihael Goldschmig.

+ **Umrl je na Dunaju** poveljnik vojaškega geografskega zavoda fcm. Oton Frank.

+ **Umrl je bivši general dominikanec** p. Hijacint Cormier.

+ **Iz italijanskega ujetništva** pošiljajo pozdrave vsem Slovincem in Slovenkam, posebno pa svojim domačim: And. Štempihar Lir. 4, Cerklje, Gorenjsko. Vinko Mrak, Lir. 27, Bistrica pri Trziču, Gorenjsko; Janez Šparovc, Lir. 27, Žigana vas pri Trziču, Gorenjsko; Anton Zabukovec, Lir. 4, Markovec pri Starem trgu. Zajeti so bili 2. novembra.

+ **Umrla je na Reki** usmiljenka sestra Niceta Mohar.

+ **Proti tuberkulozi.** Na Dunaju se je 17. t. m. vršilo zborovanje, na katerem so razpravljali o tuberkulozi in posebno o odnošajih med vojsko in tuberkulozo. Zborovanja so se udeležile vojaške in civilne oblasti.

+ **Hrvatski roparji na štajerskem.** 14. t. m., rano zjutraj, se je priklatlilo 12 do 14 oboroženih roparjev v Stopce, 6 km od Rogatca, ob cesti Nova štita—Ptuj. Roparji so popolnoma oplenili Drogenikovo prodajalno, nekemu kmetu so ukradli meso, slanino itd., vpokojenemu nadučitelju pa denar. Nato so vaščani začeli streljati in roparji so s plenom pobegnili v gozd in potem čez mejo na Hrvaško.

+ **Prijet vlomilec.** V Mariboru so na kolodvoru aretirali 16letnega slugo Andreja Roje iz Lokarjev, ki je 10. dec. vlomil v gostilno »Zur Bierquelle« v Celju in odnesel 1400 K. Pri njem so našli še 1363 K.

Ententa odklonila mir.

Govor Lloydja Georga.

London, 19. decembra. (Kor. ur.) Reuter poroča: Govor Lloydja Georga pričakujejo v spodnji zbornici z največjo napetostjo. Zbornica je bila nabito polna. Ko je premierni minister vstal, so ga sprejeli z glasnim ploskanjem. Lloyd George je rekel: **Naši odgovori na nemške predloge bomo podali v polnem sporazumu z našimi zavezniki.** Vsak, ki bi hotel vojno lahko miselno podaljšati, bi si naložil na dušo krivdo za ta zločin, toda vsak, ki bi pustil boj, ne da bi bil cilj dosežen, bi osebno prevzel krivdo za to. Sprejeti predloge nemškega kanclerja bi se reklo, vtakniti glavo v zanjko z vrvjo. **Brez zadoščenja (separation) je mir nemogoče.** — Lloyd George je nadaljeval: Zavezniki so šli v vojno, da branijo Evropo pred napadom pruske vojaške kaste. Vztrajati morajo na najpopolnejših garancijah, da ta kasta ne bo nikdar več motila evropskega miru. Zapramo rajši naši krepki armadi, nego govorjeni besedi. (Odobravanje.) Zavezniki bodo dali tekom malo dni formalni odgovor. Robati pogrešek z Rumunijo je bila nesreča in more v najslabšem slučaju vojno le podaljšati. Da prepriča poslabašnje položaja v Rumuniji, je govornik ukrenil energične odredbe na Grškem, ki so imele po njegovem mnenju popoln uspeh. Anglija je sklenila priznati Venizelove agende. Lloyd George je rekel, da je o končni zmagi prepričan, ako bo narod preveval tisti duh, kakor armado na fronti.

Ententa odgovori danes. — Mir odklonjen.

Pariz, 19. dec. (K. u.) V senatu je Briand izjavil: Nihče naj se ne vara z nemško mirovno ponudbo. **Jutri se bo sporočil osrednjim silam dogovorjeni odgovor, da je nemogoče, da bi mogli smatrati njih prošnjo za mir za resno.** Briand se je dotaknil zadnjega kanclerjevega govora in opozarjal na osrednje sile, ki da so v zadnjih zdihljajih ter dejal, da je ta mirovna ponudba zadnji »bluf«, ki ga poskuša

Nemčija. Zvaliti hoče od sebe krivdo s tem, da hoče zbuditi vero, da ji je bila vojska usiljena. Vojska pa je bila že 40 let sklenjena pri Nemcih, ki so mislili, da bodo gotovo zmagali.

Ljubljanske novice.

Ij **Nekaterim uradom v Ljubljani.** Zadnji čas dobiva »Slovenec« od raznih uradov v Ljubljani nemška obvestila z zahtevo, naj bi jih v slovenskem prevodu priobčili v listu. Zadnjič nam je celo ljubljanski mestni magistrat poslal županovo čestitko generalnemu polkovniku Borojeviču v nemškem jeziku. Kmalu na to smo dobili od deželne vlade v imenu kranjskega deželnega šolskega sveta neki nemški oklic, katerega je naš urednik vrnil z naslednjo opazko: »Prosimo lepo, da se »Slovenec« dostavi besedilo v slovenskem deželnem jeziku. Upam, da bo ta naša opomba zadoščala in da ne bo treba nadaljnjih pritožb.« Te dni smo dobili od uprave tukajšnjih jetnišnic neko nemško notico, katero moramo s stališča enakopravnosti našega jezika odklanjati. »Slovenec« je slovenski dnevnik, kateremu naj uradi, ki žele od njega uslug, pošiljajo besedila v jeziku naroda, ki prebiva v tej deželi. Izgovor, da manjka sedaj uradnih moči, velja tembolj za nas. Sicer pa se uradi še vedno lahko preskrbe z močmi, ki bi bile sposobne izvršiti prestave. Želimo, da bi vsi uradi pri obveščanju s slovenskim časopisjem odsej strogo upoštevali enakopravnost. »Slovenec« ima popolno pravico to zahtevati. Naš list je storil vedno svojo patriotično dolžnost — uspehi patriotičnih akcij na Kranjskem in tudi med slovenskimi prebivalci ostalih naših pokrajin so taki, da lahko rečemo, da slovensko ljudstvo v staroiskušeni zvestosti in požrtvovalnosti po razmerju prednjači v Avstriji. Zato vsako preziranje jezika takega naroda odločno odklanjamo!

Ij **Cesta k Sv. Križu.** Vse zapreke, ki so doslej zavirale gradbo te ceste, so odstranjene. Spomladi se z gradnjo te prepotrebne ceste nadaljuje.

Ij **Junaški Ljubljanečan.** Iz Solnograda smo prejeli naslednji dopis: »15. decembra tekočega leta je bil v tukajšnji rezervni bolnišnici odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo naš tovariš gosp. Rudolf Markl, enol. prostovoljec-četovodja 1 polka Cesarskih strelcev. Zaslužil si je bil odlikovanje v bojih na Pasubio. Gosp. Markl je edini Slovenec v našem polku in eden najpriljubljenejših tovarišev. Zato se vsi veselimo ob njegovem zasluženem odlikovanju. Njegovi polkovni tovariši.« — Gospodu Marklu, ki je rojen Ljubljanečan, tudi mi iskreno čestitamo k odlikovanju, nič manj pa k lepemu priznanju, katero mu dajejo nemški tovariši v priobčenem dopisu. — Živio!

Ij **Za praporščaka** je imenovan g. Karel Tišina.

Ij **Odlikovanje.** Srebrno častno svetinjo Rdečega križa z vojno dekoracijo je dobila hčerka tukajšnjega finančnega adjunkta Elsnerja, gđc. Fini Elsner, katera že od začetka vojske neumorno streže ranjenim in bolnim vojakom na II. državni gimnaziji.

Ij **Pet bratov Ljubljanečanov odlikovanih.** Pomorski kadet Feliks Piber je dobil kot letalec srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda. — Feliks Piber je sin carinskega nadzornika v p. g. Alojzija Pibra v Ljubljani, ki ima pet sinov v vojski. Vseh pet je bilo že odlikovanih.

Ij **Umrla je v Strelški ulici št. 10** goska Helena Tomc roj. Černe, soproga zlatarja g. Fran Tomca v starosti 77 let. Pogreb se vrši danes na pokopališču v št. Vidu nad Ljubljano. Naj počiva v miru!

Ij **Živnorejcem mesta Ljubljane** same bo oddalo »Kranjsko deželno mesto za dobavo klavne živine v Ljubljani« prihodnji petek dne 22. t. m. ob 11. uri dopoldne **nekaj molznih krav** v svojem skladišču plemenske živine na Počivalnikovi pristavi v Ljubljani, Cesta v mestni log št. 15. To pa za to, da se odpomore pomanjkanju mleka. Te krave mlekarice pa so namenjene le za posestnike v Ljubljani sami in se lahko ogledajo imenovani dan na licu mesta, kjer se morajo tudi prevzeti in takoj izplačati. »Kranjsko deželno mesto za dobavo klavne živine v Ljubljani.«

Ij **Umrl je kakor nam poroča g. Henrik Snoj iz Trziča** v bolnišnici v Milwaukee v Ameriki 13. septembra njegov brat ključavničar Franc Snoj, s Karolinške zemlje št. 12.

Ij **Več tobaka v trafikah?** Državna zveza trafikantov poroča: Od kar vemo, da so naše zmagovite čete v Rumuniji tako daleč prodrle, da so prišle v naše roke tudi svoj čas za nas določene množine tobaka, upravičeno upamo, da bomo dobili več tobaka. Z merodajne strani izvedemo, da bodo prihodnje dni in sicer še pred prazniki došle večje množine tobaka in cigaret, ki se bodo takoj razdelile. — Če bo to veljalo tudi za Ljubljano, ne vemo.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berlin, 19. decembra zvečer. Wolffov urad poroča: Na nobenem bojišču ni posebnih dogodkov.

Na morju.

Nemčija da v slučaju kapitana Blaikie zadoščenje.

London, 19. decembra. (Kor. ur.) Reuter poroča: Spodnja zbornica. Bonar Law je naznanil, da je dala Nemčija zagotovilo, da bo delil kapitan Blaikie usodo kapitana Fryatt. Nemški mornariški urad smatra »Kaledonio« za oboroženo pomožno križarko ter je storil kapitan Blaikie le svojo dolžnost, ko je skušal zavoziti v podmorski čoln.

Primorske novice.

Zajednica Srca Jezusovega za Trst in okolico ima svoj sestanek v četrtek, 28. decembra t. l. ob pol 11. uri v Mar. domu. Predsednik.

Lepo odlikovanje je dobil g. Bazilij Štanta poštni sluga iz Mirna pri Gorici, Primorsko, sedaj v Ribnici na Dolenskem. Dobil je zaslužni železni križec s krono na traku hrabrostne svetinje za zasluge, katere si je pridobil v domačem kraju, kjer je 15 mesecev deloval v vodni nevarnosti za življenje v strašnem sovražnem ognju. V največji nevarnosti je vedno zvesto in neustrašeno izvrševal težke službene dolžnosti. Čestitamo!

Ij **Visok obisk.** Prevzvišeni knez in nadškof goriski dr. Fr. Sedej je obiskal pretekli četrtek v ljubljanski deželni bolnišnici v. g. dekana Ivana Rojca in vikarja Karola Čigona. Obiskal je kirurški oddelek ter govoril z raznimi goriskimi begunci, v tamkajšnji cerkvi pa je imel na zbrane čč. sestre usmiljenke prisrčen nagovor ter jim podelil višjepastirski blagoslov. Čč. sestre in bolniki so bili obiske prevzvišene prav veseli.

Smrtna kosa. V laškem ujetništvu je umrl profesor na italijanskem učiteljskem v Gradiški ob Soči Olivero Stua. — Umrl je v Ljubljani begunec Štefan Zelinšek.

Nesreča na tržaškem tramvaju. 16. t. m. zjutraj je pri Sv. Soboti v Trstu tramvajski voz št. 5, ki je imel pripet za seboj še drugi voz, s tako silo zadel v oviro koncem proge, da se je prvi voz skoraj popolnoma razbil, drugi pa precej poškodoval. Ranjenih je bilo 17 oseb, a k sreči vsi več ali manj lahki.

Nesreča na železnici. 16. t. m. ponoči je na južnem kolodvoru v Trstu težko ponesrečil nočni čuvaj 44letni Anton Zlobec. Zgrabil ga je železniški voz in mu zlomil obe nogi. Nesrečnika so prenesli v bolnišnico, kjer so mu takoj odrezali obe nogi.

O Kobaridu se poroča, kakor se da posneti iz dopisov, ki jih od tam pošiljajo svojcem v Avstrijo, da je bil evakuiran, ali da se je pozneje prebivalstvo vrnilo. Poškodovan je Kobarid neznatno.

Umrla je v soboto gospa Josipina Praprotnik, trgovčeva vdova, po daljšem bolehanju. Rajnko prepeljejo v njen rojstni kraj Lokev pri Divači, kjer se položi v rodbinsko grobnico. Naše sožalje!

Umrl je v tržaški bolnišnici g. Fr. Birska, posestnik iz Rihenberka. Umrla je v Pulju Marija Kubik.

Za Božič in novo leto: Vojaške narodne pesmi za štiri glasove, vezano 1 K 50 vin., v platno 1 K 80 vin., po pošti 20 vin. več. Najlepše in najcenejše darilo! Naroča se tudi pri izdajatelju: Fr. Marolt, Ljubljana.

— **Prporoča se nova trdka F. Čuden** Sin nasproti glavne pošte, specialna trgovina z zlatnino, ur in srebrnine. Več v oglasu.

Gospodinja išče mesta kuharice

v župnišču ali kje drugje. Izurjena je popolnoma v gospodinjstvu. — Naslov pove uprava lista pod št. 2986, ako znamka za odgovor.

Morski mah za olje!

Na splošno željo cenj. občinstva, naj jim potom inserata javim, kedaj dobim „morski mah“ za izdelovanje olja, si dovoljujem s tem poročati, da sem za nekaj dni z morskim mahom za izdelovanje olja preskrbljen. — Se priporočam

Ivan Urek, Ljubljana,
Mestni trg 13.

Velika lepa hiša

št. 62 na glavnem trgu v Novem mestu se pod ugodnimi pogoji proda. V hiši se nahaja gostilna in mesarija, pripravnica je tudi za vsak drugi obrt, ker stoji na najlepšem prostoru mesta. Hiša obsega deset prostornih sob s zraven spadaljočimi pritliklinami. — Proda se tudi

ki se nahaja v bližini hiše in je pripraven za stavbišče. — Več se izve pri lastniku Ludoviku Ferlič, Rudolovo. 2987

Proda se dobro ohranjena železna blagajna

Naslov pove uprava Slovenca pod št. 2982
Znamka za odgovor.

Hiša

se proda ali da v najem z vrtom; tudi se proda prodajalniška oprava v Šmarju št. 9 pri Grosupljem.

Kot kuharica

želi stopiti v župnišče, pošteno in zanesljivo dekle srednje starosti, (ki je že od maladega v župnišču). Vajena je vsega gospodinjskega dela, ter ima tudi gospodinjsko šolo. Naslov daje upravnistvo „Slovenca“ pod št. 2931

Ali ste že ponovili naročnino?

Proda se

hiša

v Ljubljani s prodajalniškim lokalom in več stanovanji. Še raje se zamenja z manjšo hišo in večjim vrtom. Pojasnila v Novem Vodmatu Vodmatska ulica št. 75 od 2 do 1/4 ure popoldne.

Ivan Čučič, star 17 let, iz Vrtojbe štev. 95, je bil v vojaški (prej mestni) bolnišnici v Gorici. 6. avgusta so ga odpeljali iz Gorice v neko drugo bolnišnico.

Kdor bi vedel

kaj o njem, se prosi, da bi to naznanil njegovemu očetu Francu Čučiču, Batuje, p. Grčice na Gorškem. 2945 8

Samo za veletrgovce in konsumna društva!

5 vagonov I. nasoljene masti,
5 vagonov I. masti za mesta,
prekajeno svinjsko meso, rum, slivovka,
67 met. stotov hrv. I. medu,
(proti vposlatvi transportnega lista zavoda za prehranjevanje)

2990

Adolf Sohr, Gradec, Pestalozzistrasse 1.

1 liter izvrstnega jedilnega olja za 1 K

si lahko naredi vsak sam iz mojega najbolj priporočljivega **Caraghee „Morskega mahu“** s priloženimi dodatki in z natančnim navodilom. Opozorjam pa cenj. svoje odjemalce, da se prodaja različne vrste mahu in druge podobne reči za napravo olja. **Caraghee „Morskega mahu“** in po mojem natančnem navodilu napravljeno olje se ne loči nič od pravega olja ter se obdrži več tednov. Vsakom r je na razpolago na stotine priporočilnih najboljših pisem. — Po pošti se pošilja najmanj 6 zavitkov. Razpošiljalnica **IVAN UREK** Ljubljana 5, Mestni trg 13.

Št. 91.183.

RAZGLAS.

Vsled ministrske naredbe z dne 6. decembra 1916, drž. zak. št. 406, naj se **poraba premoga kolikor mogoče omeji.**

Vsled tega se naroča, da se v izloženih oknih ne sme vporabljati več kakor ena tretjina preje običajne **razsvetljave.** (Občinski svet ljubljanski je glede električne razsvetljave že določil za velike izložbe največ 50 sveč, za male izložbe največ 25 sveč.)

Dalje je po ministrski naredbi prepovedana vsaka kakoršnakoli razsvetljava pred gledišči, zabavišči, prodajalnami i. t. d. Ravnotako je prepovedana vsaka reklamna razsvetljava.

Tudi v javnih lokalih in prodajalnah ter v zasebnih prostorih naj se razsvetljava po možnosti omeji. 2986

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 16. decembra 1916.

ZAHVALA. Globoko užaljeni rodbini **Pečnik-Stopar** izrekata prisrčno zahvalo vsem za izraženo sožalje, za vso naklonjenost, tolažbo in molitev ob boleznih, smrti in pogrebu njune plemenite, nenadomestljive, nad vse ljubljene soproge, hčerke, sestrice in sorodnice, gospe

Fani Pečnik, roj. Stopar

Posebno se zahvaljujeta veleč. g. župniku Fr. Avsec za njegovo pomoč, trud in naklonjenost, preč. gg. župnikom Petru Koprivec in Jerneju Kovič, velečastiti duhovščini v Šmartnem, predvsem preč. g. dekanu Mateju Rihar, slav. pevskemu zboru, ki je pod spretnim vodstvom g. P. Jereba iz Litije zapel tri do solz ganljive žalostinke, častitemu učitelstvu in vsemu slav. občinstvu, ki je izkazalo blagopokojnici zadnjo zemeljsko čast.

Bog plačaj vsem v najobilnejši meri! 2901

Sv. Jurij pod Kumom - Šmartno pri Litiji, dne 16. decembra 1916

Najgloblje žalosti potrji naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresujočo vest, da je našega iskrenoljubljenega sinčka, oziroma bratca

LJUBCEKA

dijaka I. razreda I. drž. gimnazije

poklical Bog dne 18. t. m. v nežni dobi 12. let k Sebi po kratki bolezni v boljše življenje.

Truplo nepozabnega nam sinčka se bo v četrtek dne 21. dec. 1916 v mrtvašnici deželne bolnice blagoslovilo, nato prepeljalo na pokopališče k sv. Križu in tam položilo v grobnico rodbine grofa Lichtenberga k večnemu počitku.

Bodi našemu nepozabnemu ljubljencu ohranjen prijazen spomin.

V LJUBLJANI, dne 19. decembra 1916.

Janko Traun, oče — Anica Traun, roj. grofica Lichtenberg, mati Janko, brat — Vandica, sestra,

Brez posebnega obvestila.

2985

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Potrji nelzmerne žalosti naznanjamo vsem prijateljem in znancem pretužno vest, da je naša iskrenoljubljena, dobra soproga, oziroma mati, hči, sestra, svakinja in teta, gospa

FANI ČENČUR roj. KRHNE

soproga železniškega uradnika v p. in posestnica,

dne 20. decembra t. l. ob 1/4 10. uro dopoldne, po kratki, mukepolni bolezni, previdena s tolažili svete vere, boguvdano preminula.

Truplo nepozabne pokojnice se bo v petek dne 22. decembra 1916, ob 3. uri popoldne blagoslovilo, nato prepeljalo na pokopališče k sv. Križu in tam položilo k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v raznih cerkvah.

V LJUBLJANI, dne 20. decembra 1916.

Sebastijan Čenčur, soprog. Milka, Slavko, Olga in Mirko, otroci. Marija Krhne, mati. Vsi ostali sorodniki.

Brez posebnega obvestila. Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Sovarna čevljev
v Trzinu, Sorenjsko

Peter Kozina & Co.
— Ljubljana. —

Triporočna slavnemu občinstvu, da se vsak posamezni pre-
skubi z dobrimi usnjatimi čevlji, dokler ne poide zaloga, kajti
vsled pomanjkanja usnja in vsled strogih ministerijskih
odredb, se je poraba usnja skrajno omejila. 2935

Zaloga: Breg 20, nasproti sv. Jakoba mesta.

Najmodernejšje oblike. - Prvo vrstne kakovosti.

Božič 1916.

Slavnemu občinstvu vlijudno naznanjam, da sem posebno ugodno nakupil veliko množino juveov, zlatna, srebrna in vse to le v prvovrstnih tovarnah.

Vsled tega prosim velececenjene odjemalce, da si pri nakupu božičnih daril ogledajo očitno briljantne predmete ter se prepričajo o njih najboljši kakovosti.

V nadi, da mi bo mogoče kot strokovnjaku vsakogar kar najbolje postreči, se najvlijudneje priporočam

velespoštovanjem

Lud. Černe

juvelir

Ljubljana,

Wolfova ulica št. 3

Proda se

v Kamniku

enonadstropna

hiša

v kateri se je veliko let izvrševala trgovina, z vrtom, korporacijsko pravico in specerijsko opravilo. — 2949

KARL KUMER, Kamnik.

Milo za pranje!

dobro blago v originalnih zabojih a ca. 60 do 75 kg tovarniška teža, dalje

KISOVO KISLINO 80%

SLIVOVKO

TROPINOVEC

in **RUM** oddaja po najnižji ceni, dok. traja zaloga, trdka

A. KUŠLAN, Ljubljana, Karlovska c. 15.

Občanom Dornberškim!

V oglašju, ki je izšel v št. 283 „Slovenca“ od dne 11. decembra, je vsled nesporazuma napačno naveden sedež županstva. V vseh tam navedenih zadevah naj se občani tudi zanaprej obračajo na županstvo v Dornbergu, pošta Rihenberg. Ker je koristi občanov le tako mogoče varovati, če županstvo in zaupniki na mestu ostanejo, se bo tako dogovorno s c. kr. glavarstvom tudi zgodilo, tembolj ker treba izvršiti najnujnejša dela v vinogradih, da se ti za bodočnost ohranijo. Pozdrav vsem soobčanom!

2937

Zupanstvo Dornberg, pošta Rihenberg.
Josip Mrevlje, župan.
Jožef Saksida, podžupan.

Izurjena gospodična

zmožna samostojno voditi trgovino z mešanim blagom na zelo prometnem kraju v glavnem mestu, se sprejme kot

Kompanjon

Pogoji: Znanje obeh dež. jezikov, primerna izobrazba in najmanj 80.0 K kaveje. Ponudbe na upravo lista pod »Kompanjon 2967«.

F. Batjel

Ljubljana, Starlirg 23 (prej v Gorici) vij. prip. svojo novo zalogo dvoosloj. šiv. strojev, gramofonov, zepnih elektr. svetilk; vedno svežih baterij itd. Pismena naročila se izvrše takoj. 2835

Važno

za ljudi, ki imajo sorodnike v Ameriki!

Kdor hoče od svojih sorodnikov v Ameriki dobiti kakšno denarno podporo, naj spiše kratko pismo v nemščini, v katerem naj popiše samo svoje rodbinske zadeve in ne omenja ničesar o politiki ali vojski. Na posebnem zavitku naj zapíše naslov svojih sorodnikov v Ameriki, pismo pa vstakne v drug zavitek, na katerega naj poleg svojega natančnega naslova različno zapíše tale naslov:

Henry C. Zaro, per Adr: Zentral-Sparkasse der Gemeinde Wien, Wien I. Wipplingerstr. 8.

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice sprejema zavarovanja na doživljanje in smrt, otroških dot. rentina in ljudska, neugodna in jamstvena zavarovanja. Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem leta 1914. . . . . K 173.490.838— Stanje garancijskih fondov koncem leta 1914. . . . . K 48.732.022-76 V letu 1914. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . . K 432.232-66

Kdor namerava skleniti življenjsko zavarovanje, veljavno za vojno zavarovanje, naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastoj in pošiljine prosijo.

Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji. Ma.ije Terezije cesta št. 12.

Fina božična darila

briljanti	zapestnice	prstanj
obeski	uani	veržice
ure z post.	zavr. verž.	zopone
brilj. uani	„Union“-ure	brilj. prstanj
Eterna	Schaffhausen	Omega

! Otvoritev !

Nova trgovina

na proti glavne pošte

F. ČUDEN SIN, Ljubljana, specialna trgovina zlatnine, ur in srebrnine.

Zima se oglašja!

Dovoljujemo si slavno občinstvo opozoriti na:

Specijalni oddelek za pletenine, trikotažo in perilo:
Za dame! Za gospode! Za dečke in deklice!

Urhne pletene jopice in dušograci z rokavi kakor tudi brez rokavov.

Sporine čepice iz volne in svile.

Spodnja krila, pletena iz volne, crepe de sante, svile, listra, klota, batista itd.

Romblikaže, srajce, jopice in drugo perilo, pleteno iz volne, bombaža in šifona.

Predpasniki pisani, beli in črni v vseh modernih krojih.

Stežniki v različnih kakovostih od najcenejših do najboljših.

Hogavice črne in v modnih barvah, volnene, svilene, flor itd.

Gamaše iz sukna, pletene in triko.

Rokavice glacié, pletene in triko.

Zepni robci iz platna, šifona in batista.

Srajce likane iz šifona in cefirja v najboljših kakovostih.

Srajce za šport v vseh modernih oblikah, iz cefirja in mako.

Nočne srajce v različnih oblikah.

Normalno perilo kakor: srajce, jopice, hlače iz volne in bombaža.

Teira perilo, zdravniško priporočeno.

Hogavice volnene mako in bombažaste v različnih modnih barvah.

Oratniki in manšete, najboljši izdelek.

Kravate, naramnice itd. v veliki izbiri.

Rokavice glacié, pletene in triko.

Zepni robci v vseh kakovostih.

Dokolenice, gamaše, rokavice in druge v to stroko spadajoče potrebščine za zimski šport in turiste.

Sporine jopice za deklice.

Soilerji za dečke v vseh kakovostih in velikostih.

Sporine čepice v različnih oblikah in barvah.

Gamaše v vseh velikostih.

Hogavice od najcenejše do najfinejše vrste, za vse starosti, iz volne, bombaža in flora.

Biseri triko in normalno perilo kakor: hlače, jopice, kombinaže (zabe) v vsakovrstnih kakovostih in velikostih.

Teira perilo za dojenčke, higijenično priznано kot najboljšo.

Predpasniki za deklice iz perilnega in belega blaga, kakor tudi za male dečke iz močnega moleskina.

Največja in napopolnejša izbira v tej stroki.

Posebno priporočamo različno **vojaško perilo** iz čiste volne in elblodje dlake, dalje **galoše** ameriškega in švedskega proizvoda v vseh velikostih, veliko zalogo **deželnih plaščov** od najc. do najtinejših, in **najmoderneše bluže** iz svile, baržuna in volne.

Ljubljana, Mestni trg 10. **A. & E. Skaberne** Ljubljana, Mestni trg 10.

Specijalna trgovina za pletenine, trikotažo in perilo.

Na debelo in drobno!

Na debelo in drobno!

Oficijelno subskripcijsko mesto:

Kranjska deželna banka

sprejema še nadalje prijave na

peto 5 1/2 % avstrijsko vojno posojilo

po originalnih pogojih:

I. 40 letno 5 % amortizacijsko državno posojilo, za K 100 nominale
92 kron.

II. 5 % dne 1. junija 1922 povračljivi državnozakladni listi v zneskih najmanj po K 1.000, za K 100 nominale
96 kron.

V svrhu podpisovanja vojnega posojila daje banka **hipotekarna in komunalna posojila.**

2908